

Elämänlaatupalvelut

Tilivelvollinen: liikuntapäällikkö Roope Marski

Elämänlaatupalvelujen tehtävänä on luoda edellytyksiä, edistää, tukea ihmisten yhtäläisiä mahdollisuuksia lisätä hyvinvointiaan eri tavoilla kirjastopalveluiden, kansalaisopiston, kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden kautta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Elämänlaatupalvelut tekevät paikallista, hallinnollista ja seudullista yhteistyötä luoden Orivedelle laadukkaita ja kattavia hyvinvointipalveluita taloudellisesti ja tehokkaasti. Elämänlaatupalvelut tarjoavat ja ylläpitävät kuntalaisille harrastuspaikkoja ja -mahdollisuuksia koko elinkaari huomioiden. Palveluita suunniteltaessa ja toteutettaessa otetaan huomioon saavutettavuus, tasavertaisuus sekä osallisuuden periaatteet.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
<u>Kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia</u> - lapset ja nuoret voivat hyvin - palvelut ovat saavutettavia - kaikki ikä- ja kohderyhmät huomioidaan toiminnassa	Tunnusluvut paranevat edellisen vuoden tasosta: - kävijä/osallistujamäärät - kustannus/asukas - toiminnan alueellinen jakautuminen - ryhmäjakautumat - tapahtumien määrä, osallistujat - digitaaliset palvelut - hankkeiden määrä Asukasluku 8939	Toteutunut osittain Kustannukset €/as: Elämänlaatupalvelut 277 (254) Kirjasto 41,63 (39,71) Kulttuuri 6,60 Nuoriso 21,69 (23,09) Liikuntapalvelut 132,55 (128,00) OSKO 6563h > 61,60€/h Kävijämäärät 2022 (2021rajoitetut aukioloajat): Kirjasto 61 844 (+ 21 000), 1 328 omatoimiaikana 10/22 alkaen. Lainoja 142 879 (+ 11 000). Tapahtumia 134, osallistujia 2 184. Kulttuuri: ei mitattu Nuorisotalo/kerhotilat 5 862 (5 935) NuPa laadulliset kohtaamiset 5 638 (7 439) NuPa digitaalinen viestintä 371 424 (168 629) Tarkemmat erittelyt toimintakertomuksessa. LiPa yksiköt yhteensä 117 395 (86 872)

		Ulkopaikat, ei mitattu. Polttopuun kulutusarvion mukaan lähivirkistys- ja retkeilyalueilla käyntejä n 40 000 (ei sisälly mitattuun tietoon). Ulkoliikunta/kentät vakiovuoroja 50+, kävijämääriä ei seurata. Yksikköerittelyt: Liikunnanohjaus 7 491 (4 076) Uimahalli 36 454 (30 808) Liikuntahalli 49 137 (30 620) Jäähalli, 24 313 josta maksuton yleisöluistelu 1256. Osko opiskelijat: netto 2 642/1 357, tuntimäärä 6 563. Muut tavoitteet: Palvelut on toteutettu laajasti myös keskusta-alueen ulkopuolella. Kulttuurip. järjesti/oli mukana 10 tapahtumassa sekä muissa tilaisuuksissa. Arviolta useita satoja osallistujia. OSKOn tapahtumat eritelty tk:ssa. Nuoret ovat ladanneet ahkerasti mobiilikirjastoa, jolloin kirjastokortti kulkee mobiilisovelluksessa. Kirjaston palveluja on esitelty näkövammaisten kerhossa sekä seurakunnan seniorikerhossa.
<u>Kuntalaiset osallistuvat palvelun suunnitteluun ja kehittämiseen</u> - olemassa olevia osallisuuskanavia vahvistetaan	Toteutetaan seuraavat toimenpiteet: - kulttuurihyvinvoinnin kumppanuuspöytä - asiakaskyselyt ja palaute - yhdistysrehvit, seurafoorumi - jaettavat toiminta-avustukset/korvaukset - osallistava budjetointi	Toteutunut osittain. Kulttuurihyvinvoinnin kumppanuuspöytä ei kokoontunut. Yhdistysrehvit ja Seurafoorumi kokoontuivat 22.4. ja 14.10.

	- Nuorisovaltuuston toiminta / aloitteet	OSKOn kurssipalautekysely autom. kurssien päätyttyä. Liikunnan asiakaskysely /olosuhteet syksyllä 2022. Kirjaston asiakkaat saavat esittää hankintaehdotuksia eri aineistolajeihin. Lehtitoiveet huomioidaan etenkin niissä tilanteissa, kun jonkun lehden ilmestyminen päättyy ja hankitaan joku muu tilalle. Elämänlaatulautakunta myönsi avustuksia yhteensä 93 893,40€. Nuorisovaltuuston toiminnasta tarkempi erittely toimintakertomuksessa. Nuva myönsi nuorilta nuorille avustusta osallistavaan budjetointiin 1 200€.
<u>Panostamme henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin sekä moniammatilliseen yhteistyöhön</u> - henkilöstön kouluttautumismahdollisuuksia parannetaan - henkilöstön työhyvinvointia parannetaan - seudullista yhteistyötä vahvistetaan	Omaehtoinen kouluttautuminen lisääntyy vuodesta 2021 Osallistutaan Pirkanmaa 2026 kuntayhteistyöhön Kulttuuripalveluiden seudulliset hankkeet lisääntyvät vuodesta 2021 Seutumuseoyhteistyö jatkuu Seutukunnan yhteiset projektit; varaamo, reitistöt, mobiilipalvelut, ohjausryhmät tehdään tunnetuksi	ELP henkilöstöllä oma koulutuspäivä Marttisen nuorisokeskuksessa 28.10. ELP henkilöstöllä lukuisia verkko ja päiväkoulutuksia yksiköittäin. Kansalaisop. rehtori 6kk opintovapaalla. Kulttuuripalvelut mukana seudullisissa hankkeissa: Operaatio Pirkanmaa, KUPPI-hanke, Kulttuuri ja taide virtaa. Seutumuseotoiminta jatkuu. Seutukunnalliset hankkeet liikunnan osalta toteutuivat suunnitelman mukaan. Kirjasto; Säännöllinen yhteistyö Piki-kirjastojen kesken, vuonna 2023 tulossa uusia työryhmiä ja lisäksi tiiviimpää yhteistyötä Keski-kirjastojen kanssa. Vireillä yhteistyö seurakunnan kasvatustyöntekijän kanssa.

		Liikuntapalvelut: Henkilöstö osallistui lukuisiin verkkokoulutuksiin sekä vieraili SportExpo ja SLA ammattipäivillä Tampereella. Liikuntapalveluista osallistuttiin myös Uimahallipäivät-seminaariin. Orivesi palkittiin THL:n Hyvinvointityö-kunniakirjalla ja olimme kolmen parhaan joukossa Suomen Liikkuvin kunta-palkintokategoriassa Urheilugaalassa.
--	--	---

Taloussuunnitelman muut perustelut/toiminnalliset muutokset:

Oriveden Suvi ry lakkautettiin kesäkuussa jäsenten yhteisellä päätöksellä. Jatkossa kulttuuri- ja matkailutoimijoiden yhteistyötä edistetään yhteisen vapaamuotoisen verkoston avulla. Finland Festivalin ja Pirtfestin jäsenyyksistä luovutaan yhdistyksen lakattua.

Seudulliset hankkeet ovat edistäneet kuntien välistä yhteistyötä sekä kehittäneet yhteisiä uusia toimintatapoja ja verkostoja. Näillä toimenpiteillä edistetään mm. taiteen ja kulttuurialan ammattilaisten työllistymistä, kouluttautumista sekä tilaajien kannalta palveluiden saavutettavuutta.

Elämänlaatupalvelujen talous:

1. Elämänlaatupalvelujen tavoitteet eivät toteutuneet talousarviolukujen suhteen/TULOT:

Toimintakauden alussa tiedettiin jo että maksutuotot tulevat jäämään tavoitteesta, koronasulku jatkui merkittävien tilittäjien osalta tammikuun ajan (uimahalli ja liikuntahalli sekä Osko). Maksutuottojen oletettu alitus mainittiin käyttötaloussuunnitelman yhteydessä.

Nuorisopalvelujen tilavuokrausperiaatteisiin tehtiin muutos tilikauden aikana, jolloin vuokratuotot jäivät asetetusta tavoitteesta. Nuorten kampuksen tilojen vuokraus työllisyyspalveluille siirrettiin nuorisopalveluilta tilapalvelun laskutukseen.

Maksutuottoihin haettiin osavuositarkastuksen yhteydessä alituslupa valtuustolta. Lautakuntatasolla tulot kuitenkin tilinpäätöksessä ylittivät alustavan arvion. Merkittävin muutos johtui haetuista ja myönnettyistä valtion avustuksista, jotka tilitytyivät loppuvuonna. Maksutuotoissa koettiin ennakoitua suurempaa pirstymistä loppuvuonna.

2. Elämänlaatupalvelujen tavoitteet eivät toteutuneet talousarviolukujen suhteen/MENOT:

Kevätkaudella tehtiin kesken jääneitä kunnostusinvestointeja uimarannoille, mm Säynäniemeen uusittiin hiekka ja laitur, beach volley-kentän hiekat vaihdettiin sekä Nihuan uimarannan hyppytorni kunnostettiin.

Hiihtokausi jatkui hyvälumisen talven vuoksi aina vappuun asti, joka osaltaan nosti ylläpitosopimuksen kuluja. Koronasta johtuen lähivirkistysalueiden käyttöaste nousi huomattavasti ja tästä johtuen myös retkeilyreittien ylläpito ja puuhoito vaativat lisäresursseja.

Osavuositarkastuksen jälkeen taloushallinnossa suljettiin auki olleita investointikustannuspaikkoja ja tässä yhteydessä myös mm nämä uimarantojen kustannukset siirrettiin ulkoliikuntapaikkojen käyttötalouteen.

Lautakunnan investointisuunnitelmassa oli suunniteltu keskeneräisten, 2021 aloitettujen, investointien loppuunsaattaminen 2022 vuoden elokuuhun mennessä. Siirto vaikutti merkittävästi palvelujen ostoihin sekä aineet/tavarat tileihin liikunnan ulkopaikkojen osalta.

Henkilöstöresursseissa oli pitkiä sairauslomia ja muutos osa-aikaisuudeksi, näistä syistä tarvittiin ostopalveluna lisäresursssia, osaltaan tarvetta hoidettiin myös määräaikaisen työvoiman kautta. Osassa yksiköitä on henkilöstöresursseista pulaa, tämä aiheuttaa jatkuvaa sijaistarvetta nykyisen palveluntarjonnan kautta. Yksiköiden toiminnan luonne tai olosuhteet eivät mahdollista palvelua ilman asiakaspalvelu- ja kunnossapitohenkilökuntaa tai valvojaa ja yksiköt ovat auki 7pv viikossa.

Kirjastossa toteutettiin aluehallintoviraston avustuksella omatoimikirjaston rakentaminen ja käyttöönotto 2022. Hanke oli suunniteltu jo 2021 investointihankkeena, toteutus kuitenkin kirjattiin käyttötalouteen omalle kustannuspaikalleen, johon ei käyttötaloussuunnitelmassa 2022 oltu etukäteen varauduttu. Omatoimikirjaston kulujen kirjauksesta käyttötalouteen aiheutui ylitys palvelujen ostot sekä aineet/tarvikkeet tileille.

Elämänlaatulautakunnan talouden toteuma:

	Korjattu budjetti	toteuma 2022	2021 TP
Toimintatuotot	427 550	492 995 (+15,3%)	334 353
- tuet ja avustukset	74 200	162 708 (+219,3%)	
- maksutuotot	273 500	275 726 (+0,8%)	
 Toimintakulut	 2 826 740	 2 974 458 (+5,2%)	 2 608 588
- henkilöstökulut	1 117 170	1 179 943 (+5,6%)	
- palvelujen osto	590 110	659 642 (+11,8%)	
- aineet tarvikkeet	171 830	181 873 (+5,8%)	
 Toimintakate	 2 399 190	 2 481 463 (+3,4%)	 2 274 235